

10 Parasjah Mikeets יָרְדָּן (=Na verloop)

Thora: Beresjiet 41:1-44:17

Haftarah: Melachiem alef3: 15-4:1

R. Jochanan zei: "De boze staat boven hun afgoden, zoals hij zegt: Dat Far'o droomde en zie hij stond boven de rivier [Nijl]." Maar als voor de rechtvaardigen, hun G'd staat boven hen, als hij zegt: "En zie de Heer stond boven hem." {Bere sjie t 28:13} Bereshit Rabbah 89:4.

In de vorige *parasjah* benadrukten we dat het leven van Joséf een leven was dat zichtbaar de openbaring van de soevereiniteit van G'd demonstreerde. Het opzet van ons commentaar was om dat aspect van de Heilige naar voren te brengen, zoals het zich in de vertelling manifesteerde. De *sidra* van deze week gaat met die gedachte verder - zoals het hele verhaal van Joséf. Ons perspectief in dit wekelijks commentaar zal zich echter richten op enkele schijnbaar kleine, menselijke, dingen die de uitkomst van het verhaal grotendeels beïnvloeden. Zo doende zullen we nauwkeuriger aandacht besteden aan de menselijke kant van G'ds soevereiniteit. Maar als we dat doen, dienen we altijd in gedachten te houden wiens hand de mens leidt. In het licht van dit alles, is hier de werklijn die we zullen aanhouden als we door dit *Thoragedeelte* gaan:

- Iemand's schuld.
- Iemand's begaafdheid.
- Iemand's drinkbeker.
- Iemand's hartzeer.
- Iemand's borg.

Iemand's schuld

Hij zou zich schuldig hebben gevoeld. Far'o's opperschenker is dat, want het was twee jaar geleden dat hij uit de gevangenis werd vrijgelaten en in zijn hoge positie als één van Far'o's meest vertrouwde dienaren hersteld. Twee jaar geleden op de dag af (41:1) verliet de schenker zijn gevangenschap en beloofde Joséf, dat hij aan Far'o bekend zou maken, dat Joséf diegene was die zijn droom van vrijlating en herstel had uitgelegd. Gedurende heel deze twee jaren zei de opperschenker echter niets over Joséf. "Nu kwam het zo uit, dat Far'o zelf twee dromen werden geschonken. Niemand van zijn tovenaars (schriftkundigen en wijze mannen) waren in staat om hem uitleggingen te geven. Toen hij zag hoe zijn koning in zielenood over zijn dromen was, biechte de schenker tenslotte op: "Vandaag moet ik mijn overtredingen in herinnering brengen" (41:9). In deze biecht aan Far'o dacht de schenker er eindelijk aan om Joséf de eer te geven voor het in staat zijn om dromen uit te leggen. Indien we naar de hele conversatie geluisterd konden hebben die aan Far'o's hof plaats vond, zou het misschien als volgt geklonken moeten hebben: De schenker stort zijn hart uit bij Far'o door te zeggen:

"Ik ben schuldig geweest aan twee fouten, één is dat ik niet vriendelijk met Joséf gehandeld en hem niet aan U vermeld heb; het andere is dat ik U verontrust zag over de uitleg van de droom, en aan U toch niet openbaar maakte dat hij de uitleg kent" (Bereshit Rabbah 89:6)

Door zijn stilzwijgen was de schenker inderdaad ontrouw aan zijn belofte aan Joséf en tegelijkertijd veroorzaakte hij bij zijn koning onnodig ongemak. Zijn schuld deed hem tenslotte dat stilzwijgen verbreken.

Belijden, vergiffenis en herstel

Schuld is iets vreemd. Het kan of nuttig zijn of schadelijk, afhankelijk van de aard van de schuld. Gerechvaardigde schuld is een gevoel dat door de Heilige wordt gegeven, dat een geweten van een mens prikkelt en hem aanzet om zijn verkeerde dingen toe te geven zodat hij gerechtelijk bevrijd is van zijn last en de nodige stappen zet om een beschadigde relatie of situatie recht te zetten. Dit soort van schuld is nuttig, genezend of heilzaam. Het helpt een persoon, die iets verkeerd heeft beging, om de situatie recht te zetten. Op het belijden van de zonde of fout spreekt de persoon de instemming uit dat er iets verkeerd heeft plaats gevonden. Hij verbergt het niet, maar brengt hij het in de openbaarheid opdat er juist mee omgegaan kan worden. Dit concept is in essentie wat 1 Johannes 1:9 onderwijst over belijden. Hier is de wortel van het Griekse woord vertaald met "belijd" (ομολογούμεν) dat letterlijk betekent "het zelfde ding over onze zonde zeggen [als G'd doet]." Wat denkt G'd over onze zonde? Hij zegt dat Hij zonde haat. Zonde hindert onze relatie met Hem en zonde bewerkt enkel de dood, niet het leven. Bovendien zegt Hij ook dat wij

verantwoordelijk zijn voor onze eigen zonde, niet voor de zonde van iemand anders. Toch zegt G'd er nog iets bij: Hij zegt dat zonde vergeven kan worden. Als gelovigen in Jesjoea moeten we in feite G'd niet "bedelen" om onze zonde te vergeven. De Messias betaalde de straf voor die zonde in Zijn verzoeningsdood. We zijn al "wettelijk" vergeven voor die zonde. 1 Johannes 1:9 geeft aan dat wanneer we die zonde belijden, G'd "getrouw en rechtvaardig is om te vergeven." Dit betekent dat zover als het de eeuwigheid betreft, we al vergeven zijn. Zover als onze voortgaande dagelijkse relatie met Hem betreft, schenkt Hij onmiddellijke vergeving en herstel omdat Hij "getrouw" is om Zijn belofte van verzoening te houden. Hij is rechtvaardig omdat Hij de straf van die zonde eruit gooit op Zijn geliefde Zoon. Bovendien, wanneer iemand zijn zonden belijdt of bekent, geeft het diegene die verkeerd behandeld werd een gelegenheid om te zien dat er inderdaad in G'ds Koninkrijk echte gerechtigheid kan zijn. Daarom is hij nu vrij om vergeving te schenken aan die ene, die de zonde aan hem belijdt. Het moet worden herinnerd dat, juist zoals het bij de schuldige erop aankomt om schuld te bekennen, het gelijkelijk bij de beledigde erop aankomt om vergeving te schenken. Na het schuldbekennen en de vergeving is nu de weg geplaveid voor een herstel van de relatie. Niet alleen kan de verbroken relatie worden gerepareerd, maar de weg is ook open om te groeien naar een zelfs diepere en meer nabije relatie tussen de eerdere in conflict geraakte of verwonde partijen.

Valse schuld

De schuld die mensen voelen, is echter niet steeds van de Heer afkomstig! Soms kan een mens iets voelen wat soms wordt aangeduid met "valse schuld." Dit is wanneer een mens schuldgevoelens heeft die niet gerechtvaardigd zijn. Zij worden dan afgeleid van zijn eigen verdraaid gevoel van recht, niet van enige zonde die hij begaan heeft. Zowel echte als valse schuld voelen vaak op dezelfde manier. Dat is waarom veel mensen ze verwarren. Valse schuld is verwoestend voor de mens die dat ervaart. Het helpt niemand omdat het niet op waarheid is gegrond, maar eerder alleen op een of andere soort van emotionele verwonding, wellicht uit het verleden van die mens. Het is ook verwoestend omdat het nooit echt kan worden gelenigd. Bij werkelijke schuld is er verlichting wanneer de zonde wordt beleden. Indien valse schuld niet gebaseerd is op enige echte zonde die deze mens beging, maar juist op wat ook de geest van deze mens verkoos om over te denken, kan hij/zij nooit echt worden verlicht omdat er geen zonde is om te belijden.

De schuld van de schenker

We suggereren niet dat de heidense Egyptische schenker al de voorgaande dynamiek van schuld onderging, toen hij zijn schuldbekentenis aan Far'o deed. Wat we echter suggereren, is dat er echte schuld was die tenslotte hem alles aan Far'o deed vertellen over Joséf. Kortom G'd gebruikte zijn schuld ten goede! Wanneer we zondigen of iemand echt beledigen, zijn we vaak bang om die zonde te bekennen. Wij zijn herhaaldelijk bevreesd voor de mogelijke consequenties van onze bekentenis. Het punt van deze *parasjah* is dat die belijdenis van echte zonde altijd heilzaam, nuttig en voordelig is. Onvoorstelbaar veel goeds kan altijd uit ons belijden van verkeerde daden naar een ander komen, net zoals er geweldig goeds voortkwam uit de uiteindelijke biecht van de schenker.

Iemand's begaafdheid

We hebben gezien hoe G'd iemand's persoonlijke schuld gebruikt om grote dingen te verwezenlijken die bijdroegen tot het ontvouwen van Zijn plannen. De Heer gebruikte ook een ander menselijk element. Hij gebruikte Joséf's ongelofelijke begaafdheid en kundigheden.

De uitlegger van dromen

Eén van Joséf's meest op de voorgrond tredende bekwaamheden was het uitleggen van dromen. Dit was geen gemakkelijke taak. Volgens het Bijbels getuigenis hadden de koninklijke hoven van zowel Mesopotamië als ook van Egypte onder hun wijze mannen en voorspellers professionele dromenuitleggers. De in beide gebieden ontdekte Buitenbijbelse literatuur bevat documenten met instructies voor deze professionals. Toen Far'o dromen had die uitleg nodig hadden, was het voor hem dus logisch om zijn eigen professionele dromenuitleggers te roepen. Dat is precies wat hij deed in 41:8. Dit vers zegt dat hij "de geestenbezweerders of de tovenaars van Egypte opriep." Het Hebreeuwse woord *chartomej*, חַרְטוּמֵי, dat vertaald "geestesbezweerders of tovenaars" oplevert, is afgeleid van de wortel voor "graveur" of "schrijver," חָרַטָּם. Het verwijst naar "iemand die occulte kennis bezat." Deze professionals waren duidelijk diegenen die gewijd waren om de in hun dagen beschikbare droomuitlegliteratuur te kennen en die dikwijls zulke literatuur schreven. Far'o's hoop werd verijdeld toen zijn eigen betaalde staf van professionele dromenuitleggers deze twee dromen niet konden

interpreteren. Maar door de schuldbekentenis van de schenker werd Far'o zich in 41:12 bewust dat Joséf, een knaap of een jongeman (*na'ar*, נַעַר) in staat was dromen uit te leggen. Zover als wij weten, bestudeerde Joséf de oeroude boeken van droomuitleggers niet. In plaats daarvan gebruikte hij alleen maar de gave die G'd hem gaf en hij analyseerde Far'o's dromen perfect. Terwijl hij dat deed, was hij erg getrouw om G'd al de heerlijkheid voor deze gave te geven (41:16).

Administratie

Joséf bezat een andere gave. Hij bewees een kundig bestuurder te zijn. Dit talent deed hem omhoog klimmen in Potifar's huishouding. Het maakte ook dat hij bevoorreed werd toen hij in de gevangenis was. Nu zag zelfs Far'o, koning van geheel Egypte, deze kundigheid in Joséf. Daarom zette hij Joséf in de taak van het Egyptische rampenoplossingsprogramma (41:40,41). Zijn verantwoordelijkheden hielden planning, overzicht en uitvoering in bij het opslaan van graan voor zeven jaren zowel als de verdeling van het graan tijdens de nationale hongersnoodtoestand. Dit was een enorme verantwoordelijkheid. Daarom, om hem te helpen om deze enorme taak te verwezenlijken, verschaftte Far'o Joséf al het gezag dat hij nodig had, juist onder Far'o (41:37-46). Het is duidelijk hoe Joséfs positie en verantwoordelijkheden nodig waren voor de uitkomst van het hele verhaal. Hij zou niet in staat geweest zijn om zijn familie te ontmoeten als hij niet degene was bij wie zij moesten zijn wanneer zij naar Egypte reisden om voedsel te zoeken tijdens de droogte. Dus gebruikte G'd Joséfs administratieve gave om soeverein een belangrijke gebeurtenis in de levens van de familie van Jacob te verwezenlijken.

Betrouwbaarheid

Het schijnt duidelijk dat, zelfs ofschoon Joséf de bekwaamheden bezat om dromen uit te leggen en de regering te besturen, hem nooit de positie waarin Far'o hem plaatste zou zijn toevertrouwd tenzij hij ook een betrouwbaar en vertrouwenswaardig persoon was. Was dit een gave, een talent, een bekwaamheid of een karaktertrek? Het is moeilijk om precies te zeggen, maar wat het ook was, Joséf bezat het. Zijn betrouwbaarheid was één van de sleutelkenmerken die G'd gebruikte om Zijn G'ddelijk programma uit te voeren.

Onze gaven

Er waren misschien veel meer gaven en kenmerken die Joséf bezat, die jij wellicht uit de tekst kunt onderscheiden. In het bespreken van dit hele onderwerp is het ons doel om het volgende te zeggen: G'd gebruikt de gaven, talenten, bekwaamheden en persoonlijkheden van mensen om Zijn wil uit te voeren. Misschien kunnen we het zelfs sterker stellen, dat G'd opzettelijk mensen begiftigde om Zijn eeuwig plan hier op de planeet aarde te volvoeren. Hij heeft in zijn eeuwig plan een specifiek deel voor elk van ons. Hij heeft er zelfs een specifiek deel van voor jou!

Joséf was vertrouwenswaardig in zijn gebruik van deze gaven. Hij bedankte altijd dat G'd de gever was van zijn gaven. Toch was hij ook getrouw om ze op zijn volledigst zonder aarzeling te gebruiken - hij was er niet met een valse vleeselijke nederigheid verlegen om. Als resultaat vond geheel Egypte - en daarbuiten - er baat bij. Het is hetzelfde ding bij ons en met de gaven die G'd aan ons heeft gegeven. Hij gaf ons onze bekwaamheden en kenmerken zodat wij ons deel kunnen spelen in de verwezenlijking en uitwerking van Zijn wil. De Messias in ons wil eenvoudig Zijn leven door ons leven door het juiste gebruik van onze gaven en persoonlijkheidstrekken.

Iemand's drinkbeker

Is G'd de G'd van details? Deze *parasjah* bevestigt zeker dat Hij dat is! We hebben gezien dat één detail soms tot een ander leidt. Om specifiek te zijn: De uitleg van Far'o's dromen leidde tot Joséfs verhoging tot nationale hoofdbestuurder. Deze verheven positie maakte het Egypte mogelijk om wijd en zijd de reputatie te verwerven van een overvloed aan graan te hebben gedurende een zeer ernstige hongersnood die het oeroude Nabije-Oosten trof. Dit leidde op zijn beurt ertoe dat de hongerige Jacob en zijn familie tijdens de droogte ondersteuning vanuit de graanschuren van Egypte gingen zoeken. Dus zond Jacob tien van zijn overgebleven elf zonen naar Egypte om wat vitale voorraden te kopen. Hij weigerde echter zijn jongste zoon, Benjamin, - Joséfs jongere broer uit Rachél - met hen mee te zenden opdat "hem toch geen ongeluk overkome" (42:4). Kan je de schok van Joséf voorstellen, toen hij zijn broers in zijn tegenwoordigheid zag komen om in Egypte graan te kopen? Misschien was het niet alleen een schok bij het weerzien van hun gezichten, maar ook vanwege één van zijn dromen die begon vervuld te worden. Het was de droom die in

37:5-8 staat, waar zijn familie zich voor hem zou neerbuigen. Dit is precies wat de tekst in 42:6 zegt: "dus kwamen ook de broers van Joséf zich voor hem neerbuigen, het gezicht ter aarde."

Snel nagedacht

Direct daarna kunnen we de versnellingen in Joséfs snelle geest voelen starten: Wat omtrent mijn Abba Jacob? Is hij nog altijd in leven? Kunnen dezen, mijn verraderlijke broers, toch worden vertrouwd. Indien Abba nog steeds in leven is, hoe kan ik hem dan te zien krijgen? Dezen en veel meer gedachten en vragen raceden ongetwijfeld door zijn geest.

Zo spoedig als hij in staat was om zichzelf emotioneel bij elkaar te rapen nadat hij zijn broers zag, begon Joséf een plan uit te voeren, wat uiteindelijk een poging was om zijn vader te zien en weer met zijn familie verzoend te worden. Dit was geen gemakkelijke taak. Hij moest een manier uitzoeken om hen te overtuigen om naar Egypte terug te komen met Jacob. Hij realiseerde zich dat dit in etappes gedaan kon worden. Zijn eerste doel was daarom om Benjamin naar Egypte te krijgen. Als hij dat kon doen, dan kon hij hem misschien gebruiken als lokaas om Jacob te verlokken te komen om hem terug te krijgen. Deze *parasjah* onthult hoe de eerste fase van Joséfs plan werkte. Door hen met opzet vals te beschuldigen van spionnen te zijn, dwong Joséf hen over Benjamin te vertellen. Dan overtuigde hij hen dat, tenzij zij een tweede keer met Benjamin komen, hij hen allen als spionnen zou hebben te arresteren en in de gevangenis gooien. Om hen te tonen dat hij deze zaken meende, zette hij Sjim'on gevangen. De broers keerden daarop naar huis (zonder Sjim'on) terug en vertelden hun verhaal aan Jacob. Uiteindelijk waren zij in staat Jacob te overtuigen om Benjamin met hen naar Egypte te laten gaan toen zij meer graan dienden te gaan kopen. Volgens 43:9 staat Juda voor Benjamin borg, als een persoonlijke verzekering aan Jacob dat hij hem uit zijn hand zou kunnen opeisen.

Lunch-dinergasten

Bij hun terugkeer naar Egypte realiseerde Joséf zich dat zijn plan werkte. Hij vernam van zijn broers dat zijn vader nog steeds in leven was. Maar hoe zou hij Jacob hier naar toe krijgen? Op een of andere manier zou hij een manier moeten vinden om Benjamin vast te houden. Maar hoe kon dat worden gedaan? Het antwoord lag in de drinkbeker! Joséf besloot om zijn broers uit te nodigen als lunch-dinergasten. De tekst beschrijft enige details van deze maaltijd. Het vertelt ons dat het een middagmaal was. Blijkbaar was dit de tijd waarin vlees werd gegeten in het huis van de bovenste klasse in het oeroude Egypte (43:16). Daaraan toegevoegd wordt ons verteld dat de dinergasten in drie secties werden verdeeld. Joséf met zijn gezin was één groep. De andere Egyptenaren vormden de tweede groep. Daarop instrueerde hij dat zijn broers gescheiden van de Egyptenaren zouden gezeten zijn (43:31-33). Dit was de derde groep. Derek Kidner suggereert dat de reden voor het vooroordeel tegen het samen eten waarschijnlijk niet sociaal was (zoals in 46:34) maar cultisch (=godsdienstig), daar de buitenlanders technisch het voedsel zouden verontreinigen. Indien dit waar is, dan lijkt het op de Joodse weigering om te eten met heidenen.

Eén bijkomend detail betreffend de zetelregeling is belangrijk. Niet alleen was het gezelschap gezeten volgens de standaard Egyptische etiquette, maar Joséf instrueerde zijn dienaren bijzonder om zijn speciale gasten volgens hun leeftijden te laten zitten. Dit was een zorgvuldig gepland manoeuvre opdat Joséfs dienaren zouden weten in wiens zak ze de drinkbeker moesten plaatsen.

Niet precies een gewone drinkbeker

Joséfs plan was om zijn eigen persoonlijke wijndrinkbeker van het banket in het geheim in Benjamins zak te plaatsen. Het idee was om hem vals te beschuldigen van het stelen ervan, vervolgens te gearresteerd en in een Egyptische gevangenis gevangen te houden. Dit zou, dacht Joséf, Jacob dwingen om naar Egypte te komen om zijn geliefde zoon terug te krijgen. De wijndrinkbeker, die Joséf gebruikte, was een erg belangrijke wijndrinkbeker. Het was omdat die het persoonlijke bezit was van een Egyptische koninklijke beampte. Maar ten tweede, omdat de tekst ons dat vertelt, was dit de beker waarmee hij regelmatig waarzegt (44:15).

Waarzeggen door het gebruik van de beker werd verwezenlijkt door de beweging van de vloeistof in een beker uit te leggen. Op deze manier, zeggen de waarzeggers, konden de doelen en de wil van de goden worden bepaald. Voor een Egyptenaar uit de bovenste klasse van de maatschappij, die regelmatig aan het veelgodendom en heidendom van zijn dagen deelnam, was dit dus een erg belangrijke beker en zijn diefstal kon een zeer ernstige beschuldiging zijn. Voor G'd echter, terwijl het doel van zo'n waarzeggende beker verfoeilijk was, werd de reden voor Joséfs gebruik gezegd. Hij eerde Joséfs plan en op zijn beurt gebruikte Hij die speciale drinkbeker als een integraal deel van zijn gehele plan voor Israël.

Hebben we hier slechts een heidense beker gebruikt als een belangrijk deel in G'ds plan? Ja! De Heer gebruikt de hele tijd zulke dingen om op onze ronde geteisterde planeet Zijn wil te doen. Het is tot Zijn glorie dat Hij

een drinkbeker - ontworpen voor afgoderij - en heidendom gebruikt om de verwerkelijking van Zijn eigen wensen te beïnvloeden. Hij is waarlijk een soeverein God.

Iemand's hartzeer

Er is tenminste één laatste menselijk element dat in dit historische g'ddelijke melodrama een sleutelrol speelt - Joséfs tranen. Twee keer in deze *parasjah* zien we Joséf huilen. De eerste keer is wanneer hij luisterde naar zijn broers beraadslagingen betreffende zijn beslissing om Sjim'on vast te houden als een gijzelaar. Hij hoorde Ruben de discussie leiden tot het punt waarop zij onthulden dat wat zij gedaan hadden verkeerd geweest was en dat zij nu vanwege de G'ddlijke gerechtigheid leden. Hij hoorde hen zeggen dat zij dachten: Joséfs "bloed wordt nu opgeëist (42:22). Er is voor Joséfs emotionele uitbarsting geen uitleg in de tekst, maar iedereen met een mededogend hart kan beginnen te begrijpen hoe hij zich kan gevoeld hebben. Want we zien hier dat Joséf naar hun bekentenis luisterde, met verdriet over hun zonde tegen hem. In overeenstemming daarmee vernam hij dat zijn broers hun houding tegenover hem hadden veranderd.

De tweede keer dat Joséf huilde is in 43:30. In deze context ziet hij Benjamin voor de eerste keer. Deze keer voorziet de tekst ons van de reden voor Joséfs tranen. Die zegt dat Joséf in tranen snel de kamer uitging "want tot diep in zijn binnenste laaide het gevoel voor zijn broer op." Rabbi Hertz legt uit dat deze woorden betekenen: Zijn eigen moeder's zoon ziende, voelde hij zich niet in staat om zijn tranen terug te houden." De *ArtScroll Chumash* gaat een beetje verder en suggereert dat dit mededogen er was omdat "Joséf zich realiseerde dat hij aan Benjamin nog altijd niet zijn ware identiteit kon onthullen en dat hij verder lijden op hem zou brengen met de zaak van de drinkbeker."

Het hield hem mededogend

Joséfs tranen vormen een erg belangrijk deel van dit verhaal. Toen hij zijn broers zag, zou het erg gemakkelijk voor hem geweest zijn om bitterheid in hem te laten heersen en wraak te zoeken voor wat zij tegen hem gedaan hadden. In plaats daarvan liet hij zijn werkelijke gevoelens van mededogen en verdriet over het hele incident hem beheersen. Elke hardheid van hart die hij over de jaren kan hebben ervaren, die hen scheiden, laat hij verdampen. Blijkbaar had hij zijn familie oprecht lief. Wat echter zelfs belangrijker is, is dat hij het geestelijk vermogen had om al hun daden tegen hem als deel van de wil van G'd te bezien. (Dit zal duidelijk worden in de volgende *parasjah*.)

Bovendien kunnen Joséfs tranen hebben gediend om Joséf er aan te herinneren dat ondanks zijn verheven positie in Egypte hij nog steeds een erg geestelijk wezen was dat kon voelen, mededogen en zorg voor andere mensen hebben. Dit ging dwars in tegen de gebruikelijke Egyptische houding voor menselijk leven in het algemeen. Zij hadden de neiging om erg weinig waarde aan menselijk leven te hechten, zoals wordt verduidelijkt door de honderdduizenden slaven die juist in het bouwproces van de monumenten van hun Far'os gedood worden. De tranen onthulden aan Joséf – en aan ons - dat deze man beslist anders was. Hij was uniek omdat hij een kind van G'd was.

Tranen zijn een menselijke uiting. Zij zijn net zo gewoon voor de menselijke ervaring als drinken en eten. In deze *parasjah* zijn Joséfs tranen inderdaad één van deze kleine dingen die een verschil maken in de uitwerking van G'ds eeuwig en soeverein plan voor zowel Israël als voor ons.

Iemand's borg

We hebben in deze *parasjah* bijna al onze aandacht op Joséf gericht en terecht ook. Juda speelt echter een erg betekenisvolle rol in het verhaal, in de uitwerking van G'ds soeverein plan. Het blijkt dat in deze *parasjah* Juda ten minste twee rollen speelt die voor ons iets kunnen uitbeelden van wat de Messias voor ons zou zijn. Laat we ons op deze twee rollen richten.

De woordvoerder.

Ten eerste trad Juda als woordvoerder voor de broers op. We kunnen dit een beetje opnieuw willen verwoorden en zeggen dat volgens deze *parasjah* Juda naar voren komt als de leider van de familie. Rechts zou de leider van de familie Ruben zijn geweest. Maar hij had ernstig gezondigd omdat hij seksuele relaties had gehad met één van Jacob's vrouwen. Sinds dat incident zien we dat, ofschoon Ruben de eerstgeborene was, Juda als de woordvoerder van de broers schijnt op te treden. Hij functioneerde bijvoorbeeld als zodanig naar Jacob toe om de borg te zijn voor Benjamins veiligheid (43:9). Jacob accepteerde dat aanbod zonder

blijkbaar één woord tegen Ruben te zeggen. Bovendien was het Juda die als de woordvoerder voor de groep optrad toen de broers Egypte bereikten en Joséf tegemoet traden. Hij was het meest aan het woord. Het is gemakkelijk te zien hoe één positie kan overgaan in een andere. Een woordvoerder van een groep verandert gewoonlijk in de leider van een groep. Dit gebeurde ook met Juda. In het einde, toen Jacob op zijn sterfbed lag en hij ieder van zijn zonen hun erfenis opnoemde, formaliseerde Jacob Juda's leiderschap door te voorspellen dat uit Juda het leiderschap voor de natie zou voortkomen, de koningen van Israël. De uiteindelijke koning zou natuurlijk de Messias zijn. Het zou de Messias zijn die niet alleen zou spreken namens Zijn volk, maar die ook zou spreken tegen Zijn volk. De *B'riet Chadasjah* leert ons, dat de Messias spreekt namens Zijn volk, wanneer Hij de hemelse troon benadert als onze wettige verdediger of advocaat. Volgens 1 Johannes 2:1 geldt dat: "Indien iemand gezondigd heeft, wij een voorspraak bij de Vader hebben, Jesjoea, de Messias, de Rechtvaardige." Wanneer dus onze vijand onbillijk tegen ons spreekt, bepleit de Messias onze zaak voor de Vader, staande, voor ons, namens ons. Toegevoegd aan het pleiten namens ons spreekt de Messias ook tegen ons en is Hij onze leider. De Schrift noemt hem: de Zoon van David, de Koning der Koningen en het Hoofd van Zijn Lichaam. Niet overeenkomstig met de stam Juda echter, die zijn leiderschapspositie bijna door fouten erft, verdient de Messias Zijn positie zowel vanwege wie Hij is als vanwege wat Hij deed. Hij is de Zoon van G'd. Hij werd de lijdende knecht toen Hij Zichzelf ontledigde, nadat Hij Zijn Vader volkomen gehoorzaamde, speciaal door Zichzelf op te offeren om voor Zijn volk te sterven.

"Daarom heeft G'd Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam boven alle naam geschonken, opdat in de naam van Jesjoea zich alle knie zou buigen van hen, die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn en alle tong zou belijden: Jesjoea de Messias is Heer, tot eer van G'd, de Vader!" (Filippenzen 2: 9-11).

De borg

Juda diende ook in een andere rol. Niet alleen was hij de woordvoerder voor Zijn broers, hij was ook zijn broer's borg. Toen zij allen bij hun vader aan het pleiten waren om Benjamin mee te laten gaan naar Egypte, zoals de onderkoning van Egypte eiste, was het Juda die zich uitsprak en zichzelf als borg voor Benjamin's veiligheid aanbood. Toen Juda zich aanbood om Benjamin's zekerheid te zijn, bediende hij zich in 43:9 van twee wettelijke termen: מִדֵּי תִבְקֶשְׁנוּ עִרְבָא (of zoals Sarna het meer formeel stelt: *levachesj me-jad*, מִדֵּי תִבְקֶשְׁנוּ), dat al de toepasbare wettelijke beloftes met zich draagt. Hij verzekerde Jacob dat hij elke wettelijke verantwoordelijkheid voor een schuld zou dragen en beloofde om aansprakelijk gehouden te worden als er enig bloedvergieten zou zijn. Niemand dwong Juda om dit voor Jacob en Benjamin te doen. Het was een vrijwillige daad van zijn kant. Bovendien geeft de tekst geen bijzonder motief voor Juda's handeling. Wij kunnen alleen aannemen dat hij het deed vanwege een gevoel van verantwoordelijkheid voor zijn familie en vanwege zijn liefde voor zijn familie – twee motivaties, zo kenmerkend voor een effectief en wijs leider. Toen tenslotte de gelegenheid kwam, nadat zij weer de onderkoning van Egypte ontmoetten, voerde Juda volledig uit wat hij voor Benjamin beloofde te doen. (Het doet er niet toe wat de onderkoning hem wel of niet toestond te doen; dat is voor ons punt onbelangrijk)

Wanneer we Juda in de rol van een borg zien functioneren, kunnen we het niet helpen maar moeten we denken aan die Ene die de grootste afstammeling van Juda was en hoe Hij onze geestelijke borg is/was. Naar de Schrift werd de Messias inderdaad de zekerheid voor onze schuld. De schuld die we schuldig waren, was een schuld aan G'd vanwege onze zonde. Maar toen de Messias voor ons stierf, uitte Hij deze woorden "Het is volbracht!" Deze zin, in Johannes 19:30 gevonden, is een vertaling van een Griekse uitdrukking (τετελεσται), welke een gewoonlijk gebruikte zin was die betekende dat een persoonlijke schuld volledig was betaald. Daarom kondigde de Messias het Goede Nieuws aan dat vanwege Zijn verzoeningsdood onze schuld volledig door Hem betaald was. Om zelfs specifieker te zijn, de Schrift zegt dat we de schuld van ons leven schuldig zijn omdat we G'ds wetten overtreden hebben. "De ziel die zondigt zal zeker sterven," zegt het woord. van G'd. Wij zouden aansprakelijk gehouden worden om die verschrikkelijke schuld te betalen als er hiervoor niet de liefde, genade en barmhartigheid was die de Vader demonstreerde toen Hij Jesjoea zond om in onze plaats te sterven als onze plaatsvervanger. Aldus leert de Schrift: "Hem, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt opdat wij zouden worden gerechtigheid G'ds in Hem." (2 Korinthiërs 5:21) Zoals door Juda in onze *parasjah* geïllustreerd, dwong niemand de Messias om dit alles te doen. Hij werd vrijwillig onze borg voor onze schuld, want hij hield van ons. Juda, Benjamin's borg, ging voort zoveel als hem werd toegestaan om het zo te doen met zijn belofte van een borg te zijn. Vanwege dat hield Juda tot het eind zijn woord. Het is hetzelfde bij de Messias. Niet alleen betaalde Hij toen Hij zijn bloed vergoot onze schuld

vanwege onze zonde, maar Hij beloofde om ons tot het einde vast te houden. In overeenstemming daarmee lezen we in Johannes 10:27-30:

"Mijn schapen horen naar mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij en ik geef hun eeuwig leven en zij zullen voorzeker niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit mijn hand roven. Wat mijn Vader Mij gegeven heeft, gaat alles te boven en niemand kan iets roven uit de hand mijns Vaders. Ik en de Vader zijn één."

Hier wordt ons verteld dat de Messias al de zekerheid geeft die we nodig hebben om te weten dat wanneer de Vader ons tot Zichzelf heeft getrokken, de Messias belooft om ons nooit, nooit te laten gaan. Hij is een verbondhoudend G'd die niet alleen de rol vervult van onze borg, maar ook garandeert om die zich aan Zijn zorg hebben toevertrouwd, vast te houden.

J. H. ten Kate, 3 December 2002 (naar Berkowitz).